

A KÜLÖNBÖZŐ MÉRTÉKŰ VÍZHIÁNY ÉS A SZÜRETI IDŐPONT HATÁSA A KÉKFRANKOS SZŐLŐFAJTA FENOLOS ÉRETTSÉGÉRE

Váradi Gyula¹, Villangó Szabolcs², Tóth Erika²,
Zsófi Zsolt²

¹ Budapesti Corvinus Egyetem, Szőlészeti és Borászati Intézet,
Kecskeméti Kutató Állomás 6000 Kecskemét, Úrihegy 5/a
E-mail: gyula.varadi@uni-corvinus.hu

² Károly Róbert Főiskola, Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet
3300 Eger, Kőlyuktető; E-mail: zsosz@szbki-eger.hu

A Kékfrankos szőlőfajta érési folyamatait tanulmányoztuk üvegházi tenyészedényes kísérletben eltérő vízellátás (100%, 50% és 30% szabadföldi vízkapacitásra történő öntözés, azaz rendre aszály stressz-mentes, közepes és erős aszály stressz) mellett. A fajta izohidrikus sajátossága következtében a mérhető levél vízpotenciál nem tükrözte az aszály stressz súlyosságát. A levelek sztómáinak záródása viszont jól jelezte a vízhiány mértékét, amely utal a fotoszintetikus folyamatok bizonyos gátoltságára aszály esetén. Két szüreti időpontban gyűjtött szőlőmintákban többek között bogyóhéj vastagság méréseket, valamint – nedves kémiai eljárással – fenolos érettség vizsgálatokat végeztünk. A fenolos érettség jellemzésére az antocianin vegyületek kivonhatóságának, valamint a szőlőmag érettségi indexének alakulását használtuk. Az első szüreti időpontban az erősen vízhiányos kezelésben volt legvékonyabb a bogyóhéj, viszont a második szüreti időpontra a különbségek eltűntek. Az átlagos bogyótömeg jellegzetes csökkenést mutatott az aszály stressz fokozódásával. Az antocianinek kivonhatósága és a szőlőmag érettségi index esetében is megfigyelhető volt, hogy az első szüretkor tapasztalt jelentős eltérések a második szüretre jócskán csökkentek, illetve elmosódtak. Az eredmények a vízmegvonás érére gyakorolt hatásának összetett jellegére utalnak; a megfigyelt változások feltehetően a vízhiánynak a sejtosztódásra, sejtnövekedésre, sejtfalvastagodásra, valamint a fenolos komponensek bioszintézisének alakulására kifejtett összetett hatásának eredőjeként jönnek létre.